

'85 - '86

Lijstjes en commentaren

Tot mijn eigen verbazing leek een top 5 moeilijker dan verwacht. Uit een tiental voorstellingen die ik vond in aanmerking komen, bleven de volgende het meest beklijven:

1. *Replika* – Art Studio de Varsovie, Jozef Szajna
Prangender dan “Shoah” in de evocatie van de concentratiekamp-ervaringen. In goede Poolse traditie zorgt Szajna voor een erg plastische scenografie die je geschokt huiswaarts stuurt.

2. *Norodom Sihanouk* – Théâtre du Soleil
Een ondertussen bekende manier van theatermaken maar desondanks niet te evenaren. Van een epische klasse en met schitterend acteertalent. Hier leert men van het theater en zijn acteurs houden.

3. *Daphnis e Chloe* – Groupe Emile Dubois
Geen valse puberale sentimenten die durven opduiken in het werk van Gallotta maar een dansstuk dat met zoveel tintelende bravoure gedanst wordt en zoveel knipoogt naar het publiek dat men graag verleid wordt.

4. *Pessoa* – De Witte Kraai
Pessoa zou gelukkig zijn met zo een ingehouden en intelligent geschreven en gespeelde voorstelling. Een voorstelling die de alertheid van de toeschouwer beloont en gemakzucht afwijst.

5. *Kamers* – Theater Teater
Belangrijk omwille van de opgemerkte regie van Jappe Claes en als theater Brecht-avant-la-lettre: vermakelijk en toch leerzaam. Verder: geacteerd door zogenaamde ‘amateurs’ die heel wat beroepskaarten kunnen doen blozen.

En wat doe ik nu met de tweehonderd andere voorstellingen die slechts door hun abominabele

indruk van de vergetelheid kunnen gered worden? Gelukkig hebben we een selectief geheugen.

Daan Bauwens

Goed theater duurt geen minuut te lang. Is net lang genoeg om een bepaald iets, op die bepaalde manier, aan een bepaald publiek te tonen. En met wat getoond wordt moet elke toeschouwer, ieder voor zich, een dialoog aangaan: op gevoelsvlak, op rationeel vlak. En als de wijzer op ‘goed’ overslaat is dat onomkeerbaar.

Daarom is *L'histoire terrible mais inachevée de Norodom Sihanouk, Roi du Cambodge* van het Théâtre du Soleil voor mij goed theater. Geen seconde verveling. Geen seconde te lang. Geniaal.

Interessant theater is theater dat bijwijken vlagen van genialiteit vertoont. Altijd net iets te lang. Of altijd dat ene dode moment erin. Of net iets te weinig doordacht. Of net niet beklijvend genoeg.

Daarom is *Bartók/Aantekeningen* (Rosas) interessant theater. En *Alles Liebe...* (RVT-Blauwe Maandag). En *Daphnis e Chloe* (Groupe Emile Dubois). En *Op een avond in* (HTP).

Wim De Mont

Wedstrijden of top-tiens liggen mij nog steeds niet, en ook geweeklaag over middelmatige theaterseizoenen lijkt zo onvruchtbaar. Het seizoen 85 – 86 was wat het was en een werkelijk objectiverende beoordeling kan pas later gemaakt worden, als het warrelende zand van indrukken neergeslagen is,

geschiedt in de zift van de tijd. Op dit moment blijven een aantal voorstellingen hangen *om de meest diverse redenen*, dus niet altijd van esthetische aard. Op een of andere manier blijven ze in je ronddwalen; je verliest ze en wint ze weer terug.

1. Gallotta's *Daphnis é Chloé*, een heel heldere pas-de-trois, bijna lief en toch van zotheid doorademd.

2. Twee ‘Vlaamse teksten’: “Dito’ Dito”’s *Frans/z*, een schriftuur met diepgang in een authentieke beeldtaal en de *Alles Liebe* van het RVT, een plezierige voorstelling, zeer “Vlaams” van sfeer en desondanks niet anekdotisch.

3. Sterke indruk maakte ook de *Bouwmeester Solness* van het NTG; vooral dan die ene scène waarin Solness’ vrouw, vegend met een natte dweil, eindeloos lang haar bloempotten verschuift, van de ene onhandige opstelling in de andere.

4. Twee ‘grote spektakels’: Gerardjan Rijnders’ *Bakchanten*, maar dan om zijn “theaterpolitieke” betekenis, om wat deze produktie ongetwijfeld in een structuur als het Nationaal Ballet van Nederland tweeweg heeft gebracht; en Ariane Mnouchkines *Sihanouk*: om de belevenis van het 9-uur-samen-zijn met één publiek; om het besef dat alleen dié uitgesponnenheid het vertellen van De Geschiedenis in het theater aanvaardbaar maakt; en met heel wat reflecties omtrent “grote middelen” en hoe die dan gebruikt worden.

5. In hevig contrast hiermee slaat *The Chinese* van Love Theater je met pijn omtrent de integriteit van zijn kleinschaligheid.

Verder nog – maar dat is ‘hors concours’ – hou ik erg veel van

Etcetera vroeg haar redacteurs en enkele andere critici een lijstje te maken van de – volgens hen – vijf beste voorstellingen het afgelopen seizoen. Niet iedereen kwam op tijd met zijn lijstje aandragen, maar, toegegeven, het was vakantietijd. Een algemene indruk is wel dat de Vlaamse gezelschappen het voorbije seizoen niet veel indruk hebben gemaakt, vandaar de vele buitenlandse namen in deze lijstjes. Jammer maar helaas.